

**HỘI ĐỒNG BIÊN SOẠN GIÁO TRÌNH
MÔN TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN**

GS.TS. Phạm Văn Đức
(chủ biên)

**GIÁO TRÌNH
TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN**

Trình độ: Đại học
Đối tượng: Khối các ngành ngoài lý luận chính trị
(3 tín chỉ - 45 tiết)

HÀ NỘI - 2019

MỤC LỤC

CHƯƠNG I. KHÁI LUẬN VỀ TRIẾT HỌC VÀ TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN	7
I. TRIẾT HỌC VÀ VẤN ĐỀ CƠ BẢN CỦA TRIẾT HỌC	7
1. Khái lược về triết học	7
2. Vấn đề cơ bản của triết học	17
3. Biện chứng và siêu hình	22
II. TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN VÀ VAI TRÒ CỦA TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN TRONG ĐỜI SỐNG XÃ HỘI	25
1. Sự ra đời và phát triển của triết học Mác - Lênin	25
2. Đối tượng và chức năng của triết học Mác - Lênin	49
3. Vai trò của triết học Mác - Lênin trong đời sống xã hội và trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay	53
CHƯƠNG II. CHỦ NGHĨA DUY VẬT BIỆN CHỨNG	60
I. VẬT CHẤT VÀ Ý THỨC	60
1. Vật chất và phương thức tồn tại của vật chất	60
2. Nguồn gốc, bản chất và kết cấu của ý thức	77
3. Mối quan hệ giữa vật chất và ý thức	90
II. PHÉP BIỆN CHỨNG DUY VẬT	96
1. Hai loại hình biện chứng và phép biện chứng duy vật	96
2. Nội dung của phép biện chứng duy vật	100
III. LÝ LUẬN NHẬN THỨC	138
1. Quan niệm về nhận thức trong lịch sử triết học	138
2. Lý luận nhận thức duy vật biện chứng	141
CHƯƠNG III. CHỦ NGHĨA DUY VẬT LỊCH SỬ	154
I. HỌC THUYẾT HÌNH THÁI KINH TẾ - XÃ HỘI	155
1. Sản xuất vật chất là cơ sở của sự tồn tại và phát triển xã hội	155

2. Biện chứng giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất	157
3. Biện chứng giữa cơ sở hạ tầng và kiến trúc thượng tầng của xã hội	165
4. Sự phát triển các hình thái kinh tế - xã hội là một quá trình lịch sử - tự nhiên	172
II. GIAI CẤP VÀ DÂN TỘC	179
1. Giai cấp và đấu tranh giai cấp	179
2. Dân tộc	198
3. Mối quan hệ giai cấp - dân tộc - nhân loại	206
III. NHÀ NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG XÃ HỘI	212
1. Nhà nước	212
2. Cách mạng xã hội	223
IV. Ý THỨC XÃ HỘI	231
1. Khái niệm tồn tại xã hội và các yếu tố cơ bản của tồn tại xã hội	231
2. Ý thức xã hội: khái niệm, kết cấu, tính giai cấp, các hình thái, mối quan hệ biện chứng giữa tồn tại xã hội và ý thức xã hội, tính độc lập tương đối của ý thức xã hội	232
V. TRIẾT HỌC VỀ CON NGƯỜI	247
1. Con người và bản chất con người	247
2. Hiện tượng tha hóa con người và vấn đề giải phóng con người	253
3. Quan điểm của triết học Mác - Lênin về quan hệ cá nhân và xã hội, về vai trò của quần chúng nhân dân và lãnh tụ trong lịch sử	257
4. Vấn đề con người trong sự nghiệp cách mạng ở Việt Nam	264
TÀI LIỆU THAM KHẢO	273